

Her er Børnenes Hovedstad

Miljøgodkendelse af svineproduktion

Trøllundvej 11, 7250 Hejnsvig

Juli 2024

Dato: 16-07-2024

Teknik og Miljø

Erhverv & Affald
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Sagsnr.:
24/763

Sagsbehandler:
Mette Hammershøj

Afdelingens telefon:
Tlf.: 7972 7113
Afdelingens mail:
Landbrug@billund.dk

Har du brug for at sende
fortrolige eller følsomme
oplysninger til os, skal du
gøre det med Digital Post.
Du kan læse mere om
Digital Post på:
billund.dk/borger/digital-post

Indhold

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	3
MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ TRØLLUNDVEJ 11	5
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ FRA ANSØGERS KONSULENT	6
VILKÅR	8
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	12
OFFENTLIGGØRELSE MV.	13
KLAGEVEJLEDNING	14
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
INDLEDNING	15
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	15
<i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	15
<i>Stalde og produktioner</i>	16
<i>Gødningsproduktion og -opbevaring</i>	18
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget</i>	18
<i>Foder</i>	19
<i>Energi- og vandforbrug</i>	19
<i>Affald</i>	22
<i>Spildevand</i>	23
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	24
<i>Lugt</i>	24
<i>Støj, rystelser og transport</i>	27
<i>Støv, fluer og skadedyr</i>	29
<i>Lys</i>	30
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	31
<i>Driftsforstyrrelser og uheld</i>	32
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	33
<i>Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur</i>	34
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet</i>	34
<i>Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur</i>	35
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur</i>	35
<i>Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur</i>	36
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)</i>	37
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	38
OPHØR	39
ALTERNATIVE MULIGHEDER	40
SAMLET VURDERING	40
BILAG	42

Indledning

Husdyrproduktionen på Trøllundvej 11, herunder bygninger og anlæg mv., er godkendt første gang ved Billund Kommunes afgørelse af 10. november 2011 om miljøgodkendelse efter Husdyrlovens¹ § 12, stk. 2. Billund Kommune har efterfølgende den 22. august 2016 meddelt tillæg til miljøgodkendelsen efter § 12, stk. 3 i Husdyrloven og igen den 27. februar 2017, hvor samtlige gældende vilkår blev vurderet og samlet med nye vilkår i en ny miljøgodkendelse.

Virksomheden har den 12. april 2024 ansøgt om miljøgodkendelse af ejendommens samlede produktionsarealer i henhold til reglerne i den nugældende Husdyrbruglov², da ansøger ønsker mulighed for fleksibelt dyrehold. Der indgår ikke bygningsmæssige ændringer og udvidelser i ansøgningen.

Billund Kommune har derfor udarbejdet en ny miljøgodkendelse på baggrund af en ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, da der godkendes staldanlæg med over 2.000 stipladser til slagtesvin, dvs. der er tale om et IE-brug.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Trøllundvej 11, 7250 Hejnsvig, i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 39 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Ejendommen ligger på Trøllundvej 11, 7250 Hejnsvig, *matrikel nr. 3a, Trøllund By, Hejnsvig* (se bilag 1). Ejendomsnummeret, BFE-nummeret er 9084513. Bedriftens CVR nr. er 21223271. CHR nr. er 92475. Husdyrbruget ejes og drives af Trøllundgaard 1998 ApS, Nøragervej 17, 4291 Ruds Vedby.

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 67, stk. 1 og § 71, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 10. maj 2024. Offentligheden har herved indenfor en frist på 2

¹ LBK nr. 442 af 13/05/2016. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer

² LBK nr. 520 af 01/05/2019. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., med senere ændringer

³ BEK nr. 300 af 20/03/2024. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

uger haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 7 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke indhentet udtalelse fra eksterne berørte myndigheder efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 66 og § 67, stk. 1.

Høring af udkast til miljøgodkendelse

En orientering om udkastet til miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 65, 67 og 68, sendt i høring i 30 dage til den 14. juli 2024, hvor ansøger og øvrige parter i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Ansøger: Trøllundgaard 1998 ApS, Nøragervej 17, 4291 Ruds Vedby.

Med kopi til:

Konsulent ved Velas, Anne Kirkegaard, aki@velas.dk

Ejere og beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 968 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt):

Billundvej 38, 7250 Hejnsvig

Billundvej 39, 7250 Hejnsvig

Billundvej 42, 7250 Hejnsvig

Billundvej 43, 7250 Hejnsvig

Billundvej 46, 7250 Hejnsvig

Billundvej 47, 7250 Hejnsvig

Trøllundvej 19, 7250 Hejnsvig

Trøllundvej 21, 7250 Hejnsvig

Ørnsbjergvej 3, 7250 Hejnsvig

Ørnsbjergvej 10, 7250 Hejnsvig

Ørnsbjergvej 11, 7250 Hejnsvig

Boldingvej 23, 7250 Hejnsvig

Der blev ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 7 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til eksterne berørte myndigheder efter reglerne i § 67, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Trøllundvej 11

Virksomheden har den 12. april 2024 ansøgt Billund Kommune om miljøgodkendelse af dyreholdet. Desuden er der efterfølgende tilsendt kommunen opdateret ansøgningsmateriale.

Med denne afgørelse meddeler Billund Kommune godkendelse af husdyrbrugets anlæg og produktion efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på ejendommen omfattet af en miljøgodkendelse fra 2011 med senere tillæg.

Med denne nye afgørelse bortfalder samtlige vilkår i ovennævnte afgørelse, så husdyrbrugets anlæg fremover alene reguleres ved vilkårene i den nye afgørelse.

Udover ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af denne afgørelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ikke-teknisk resumé fra ansøgers konsulent

Beskrivelse af det ansøgte:

Trøllundgaard 1998 ApS ønsker at få godkendt eksisterende stalde på Trøllundvej 11, 7250 Hejnsvig. Ejendommen er og vil fremadrettet være et IE-brug og skal overholde reglerne herfor, herunder bl.a. miljøledelsessystem.

Produktionsanlægget på Trøllundvej 11 er indpasset i landskabet både hvad angår udformning, farvevalg og beplantning.

Der ansøges om ny miljøgodkendelse for ejendommen for at opnå den fleksibilitet, der er indbygget i nugældende lovgivning. Der produceres SPF avlspolte på ejendommen, hvilket bevirker at avlsdyrene ofte sælges ved meget forskellige vægtgrænser. Med en godkendelse efter nugældende lovgivning er ejendommen ikke længere reguleret af antal og vægtgrænser.

Lugtberegningerne fra husdyrgodkendelse.dk viser, at afskæringskriterierne i forhold til lugt er overholdt for nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Depositionsberegninger til natur viser, at alle afskæringskriterier til de forskellige naturkategorier er overholdt.

Ansøgtes forventede virkning på miljøet:

Eksisterende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold.

Lugtberegningerne er foretaget i husdyrgodkendelse.dk.

Anlægget overholder kravet til BAT. BAT-kravet er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3.960 N/år. Kravet er overholdt med de valgte staldtyper, der anvendes ved hhv. smågrise og slagtesvin (polte).

Ejendommen ligger ca. 940 m sydvest for Natura 2000 område nr. 85 Hedeområder ved Store Råbjerg. Der er taget højde for dette i beregningen af ammoniakpåvirkningen på natur. Beregningerne viser, at alle krav til ammoniakdeposition er overholdt.

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet:

Produktionen overholder alle gældende normer for:

- Opbevaring og udbringning af gylle
- Håndtering af spildevand og affald
- Støj-, støv-, og lugtbelastning af omgivelser m.v.

Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderes det, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

Kommunens samlede vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget med de ansøgte ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, herunder som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

4. Husdyrbruget skal være indrettet med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført nedenfor samt i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produktioner").

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Smågrisestald 3a,b,c,d	778	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltestald	568
Smågrisestald 4a,b,d og 5a,b,c	804	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltestald	547
Ungsvinestald	593	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	245
Slagtesvin/poltestalde	1270	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	763
Poltestalde	2787	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1129
I alt			3252

5. De to gyllebeholdere på 1.620 m³ skal være forsynede med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
6. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen, og tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
5. Det eksisterende 3-rækkede beplantningsbælte umiddelbart nord for ejendommens bygninger skal til stadighed vedligeholdes, så der er beplantning langs hele nordsiden af ejendommens bygningsmasse fra vest til øst. Beplantningen skal søges tilpasset bedst muligt ind i omgivelserne,

dvs. ved at vælge træsorter, der allerede findes i området og som er naturligt hjemhørende i Danmark.

Gødningsopbevaring og -håndtering

7. Pumpning til og fra gyllebeholdere skal ske under opsyn.

Energi- og vandforbrug

8. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
9. Vand- og energiforbrug skal ligge indenfor rammerne af de størrelser, der er nævnt i den miljøtekniske beskrivelse. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

10. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
11. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

12. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.

Lugt

13. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
14. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er

dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

15. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkluder.
16. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

17. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

18. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Den årlige transport må ikke overstige den ansøgte mængde i et omfang, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt.
19. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
20. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.
21. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

22. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning fra bygningsparcellen samt i forbindelse med til- og frakørsel til denne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Skadedyrsbekæmpelse

23. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
24. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
25. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

26. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Driftsforstyrrelser og uheld

27. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
28. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
29. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefonnr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. husdyrbrugets beredskabsplan skal iværksættes.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

30. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de teknikker, der er oplyst i bilag 4. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

31. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
32. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.
33. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at husdyrbruget giver anledning til væsentlig støjpåvirkning, skal husdyrbruget føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkra-
ver overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis
støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rappor-
teres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning,
og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til
dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller bereg-
nede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til til-
synsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har
fremsat anmodning herom.

Ophør

34. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsop-
bevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand
og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse
efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen
eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er
udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse
eller tilladelse anses iht. § 61 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet,
når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en god-
kendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet af-
gørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været
udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilla-
delsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at
foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyt-
tes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende
produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dy-
revelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug, hvilket omfatter husdyrbruget på Trøllundvej 11, skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46, stk. 1 og 5, tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter.

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug skal desuden, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46, stk. 4, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal dog revurderes senest 8 år efter, at husdyrbruget er godkendt første gang.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46, stk. 1, skal det ved revurderingen sikres, at kravene i bekendtgørelsens § 26, jf. bilag 3, pkt. A, og i §§ 27, 28, 41 og § 43, stk. 1, nr. 9-13, overholdes.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering efter gældende regler for tidsfrist, når der offentliggøres en ny BAT-konklusion, som vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Tilsynsmyndigheden skal desuden tage godkendelsen op til revurdering i situationer anført i Husdyrbruglovens § 40, stk. 2.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilårene for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Afgørelsen om miljøgodkendelse annonceres den 16. juli 2024 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 24. juli 2024 i Ugeavisen Billund-Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Trøllundgaard 1998 ApS, Nøragervej 17, 4291 Ruds Vedby.

Med kopi til:

Konsulent Anne Kirkegaard, aki@velas.dk

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, TRvest@stps.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF-lokalafdeling, billund@dof.dk

Foreningen Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af §§ 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 13. august 2024.

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Billund Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves, hvis Billund Kommune beslutter at fastholde afgørelsen og videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i klagen.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Billund Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra datoen for annoncering på vores hjemmeside.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget danner sammen med ansøgers miljøkonsekvensrapport baggrund for miljøgodkendelse af det ansøgte projekt og revurdering af reguleringen af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet Velas indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Trøllundvej 11, idet der ønskes godkendelse af ejendommens samlede produktionsarealer i henhold til nye regler i Husdyrbrugloven. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk (skema 243057, version 3). Ansøgningsmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone (se bilag 1). Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Billundvej 47, der ligger ca. 450 meter nordøst for anlægget. Nærmeste lokalplan som udløser samlet bebyggelse er et område udlagt til offentligt formål i Billund. Der er ca. 1,8 km til nærmeste byzone ved Hejnsvig.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,

- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Placeringskravene gælder ikke for eksisterende bygninger og anlæg.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt kan overholde afstandskravene i § 6 og § 8, og at de eksisterende bygninger ikke vil medføre nogen væsentligt øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Stalde og produktioner

Ved godkendelsen fra 2017 blev husdyrbruget godkendt efter dagældende lovgivning til en besætning på 20.000 smågrise og 15.605 slagtesvin, i alt 376,92 DE, som disse var oplyst fordelt i de forskellige staldanlæg med forskellige staldsystemer.

I henhold til den nugældende Husdyrbruglov og tilhørende regler skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift i stedet baseres på størrelsen af staldarealet og på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper), hvis disse er valgt.

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Der er ansøgt om miljøgodkendelse af ejendommens produktionsareal på i alt 3.252 m².

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Smågrisestald 3a,b,c,d	778	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltstald	568
Smågrisestald 4a,b,d og 5a,b,c	804	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltstald	547
Ungsvinestald	593	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	245
Slagtesvin/poltestalde	1270	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	763
Poltestalde	2787	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1129
I alt			3252
Nudrift			
Smågrisestald 3a,b,c,d	778	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltstald	568
Smågrisestald 4a,b,d og 5a,b,c	804	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltstald	547
Ungsvinestald	593	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	245
Slagtesvin/poltestalde	1270	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	763
Poltestalde	2787	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1129
I alt			3252
8 års drift			
Smågrisestald 3a,b,c,d	778	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltstald	568
Smågrisestald 4a,b,d og 5a,b,c	804	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltstald	547
Slagtesvin/poltestalde	1270	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	763
Poltestalde	2787	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1129
I alt			3007

Tabel 1: Stalde og produktioner

Husdyrbrugets indretning og skitse over produktionsarealer er vist i bilag 2 og 3.

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stadskelelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at indretningen er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal desuden ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁴ regler.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i tabel 1 og med en placering som vist i bilag 2 og 3.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbruget frembringer kun flydende husdyrgødning. Gyllen opbevares i to gyllebeholdere på hver 1.620 m³. Begge gyllebeholdere har fast teltoverdækning. Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til gødning er vist i bilag 2. Herudover er der lejet kapacitet på andre ejendomme.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår vedr. teltoverdækning og om pumpning til og fra gyllebeholderne.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 26 i Husdyrgodkendel-

---

⁴ BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

sesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at stalde og gødningsoplag på Trøllundvej 11 maksimalt må være på 3.788 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 3.788 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Trøllundvej 11 er dermed overholdt.

Kommunens vurdering

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 og 2.1.2.1, skal BAT-kravet for så vidt angår eksisterende staldafsnit genberegnes ud fra nyeste viden, - dvs. ud fra de emissionsfaktorer, der gælder på tidspunktet for den aktuelle afgørelse - og ud fra de vilkår om virkemidler og miljøteknologi, der er fastsat for det pågældende staldafsnit i en gældende godkendelse eller tilladelse.

Der stilles vilkår vedr. indretning og drift af overdækning på husdyrbrugets to største gyllebeholdere. Der er ikke anvendt øvrige virkemidler og miljøteknologi på ejendommen, og der fastsættes dermed ikke vilkår til sådanne.

Foder

Det er oplyst i ansøgningen, at der anvendes tørfoder og vådfoder til grisene på ejendommen. Vådfoder anvendes til grise over 30 kg, og tørfoder anvendes til grise fra 7-30 kg. Alt foder produceres på ejendommen.

Kommunens vurdering

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 53, at IE-husdyrbrug skal opfylde en række fodringskrav. Husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af disse fodringsteknikker overfor tilsynet.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelsen af godkendelsen.

Energi- og vandforbrug

Ansøger skriver flg. i ansøgningen vedr. energi- og vandforbrug:

Elforbruget forventes at stige en smule da der produceres mere foder til grisene end tidligere. Grunden til dette er at der går flere grise gennem staldene end tidligere og en del polte bliver større end tidligere inden de bliver solgt som avlsdyr.

Tabel. Årligt forbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El – inkl. korntørring, to stuehuse og vandingsanlæg	371.000 kWh	375.000 kWh

Vand, drikkevand og vand til vask af stald, overbrusning, iblødsætning m.v.	12.000 m ³	12.000 m ³
---	-----------------------	-----------------------

I ansøgningen er der oplyst følgende om energibesparende foranstaltninger: Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug. Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning.

Lyset i staldene reguleres af ejer og ansatte, der vil kun være lys i staldene når der er driftspersonale til stede og når dyrene fodres. I staldene er der etableret LED-belysning.

Udendørs belysning er sensorstyret. Der er ikke opsat udendørs lamper på eksisterende anlæg der kan medføre lysgener for omkringboende, dette vurderes på baggrund af den forholdsvise store afstand til omkringliggende ejendomme.

Ventilationsanlægget i etablerede stalde har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.

Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnligt ved vask af staldene. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Der gennemføres et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det på et senere tidspunkt, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i staldene.

Der fremstilles foder i foderladen til produktionen på ejendommen.

Dimensioneringen af ejendommens udfodringsystem er energioptimeret, hvilket betyder at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med for stor eller for lille diameter.

Der anvendes centrifugalpumper i stedet for snækkepumper. Centrifugalpumper er mindre ressourcekrævende end snækkepumper og er derfor med til at sænke energiforbruget.

Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Kuldebroer undgås på anlægget som helhed, da det relativt nyt byggeri og renoverede stalde med effektiv isolation.

Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.

Ansøger vurderer ud fra ovenstående beskrivelse, at det eksisterende anlæg lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger. Særligt kan fremhæves, at ventilationsanlægget har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlægget i alle stalde.

I ansøgningen er der oplyst følgende om vandbesparende foranstaltninger: Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse: Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter stalde vaskes med højtryksrensere med koldt vand.

Der anvendes endvidere vandbesparende dyser.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dyser reducerer vandforbruget ved vask.

Der anvendes vandkopper i stalde, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dyser.

Der er etableret stophaner på alle vandslanger.

Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at den ansøgte husdyrproduktion, i eksisterende stalde med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dyser ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekopper i stedet for drikkeventiler.

Kommunens vurdering

Billund Kommune kan tilslutte sig ansøgers vurderinger, og det er kommunens vurdering, at ansøgers håndtering af vand- og energiforbrug er BAT.

Der stilles i godkendelsen en række vilkår med henblik på at sikre anvendelse af BAT, jf. EU's BREF-note (se nærmere herom i nedenstående afsnit "Bedste tilgængelige teknik").

Affald

Ansøger oplyser flg. vedr. reststoffer, affald og kemikalier:

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist herunder.

	Mængde Nudrift	Mængde Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Restaffald	800 l container	800 l container	Container på ejendommen	Afhentes hver 14. dag, tilmeldt kommunal ordning
Madaffald	20 kg./år	20 kg./år	Container på ejendommen	Afhentes hver 14. dag, tilmeldt kommunal ordning
Metal, plast, mad- og drikkekartoner	1-2 t/år	1-2 t/år	I maskinhus (BBR 9)	Metal afhændes til skrothandler Plast, mad- og drikkekartoner er tilmeldt kommunal ordning
Pap/papir	50-100 kg./år	50-100 kg./år	Opbevares i affaldscontainer	Affald afhentes af kommunen i fast rutine
Lysstofrør og elsparepærer	Ca. 30 stk.	Ca. 30 stk.	Samles i teknikrum	Egen transport til genbrugsplads
Spildolie	400 l	400 l	I maskinhus (BBR 9)	Afhentes ifølge aftale med DLG
Spraydåser	Ca. 120 stk.	Ca. 120 stk.	I kasse i depotrum	Egen transport til genbrugsplads
Medicin og kanyler			Kanyleboks	Egen transport til genbrugsplads

Affaldshierarkiet: Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald ikke må medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Det vurderes, at affaldsmængden ligger indenfor det forventelige for en produktion af denne størrelse. Affald opbevares forsvarligt i lukkede beholdere på anden ejendom.

Affaldshierarkiet angiver, hvordan man som udgangspunkt opnår det bedste miljømæssige resultat, når man skal håndtere og behandle affald. Affald er i mange tilfælde en værdifuld ressource, og ved behandlingen skal det derfor overvejes, om affaldet kan forberedes til genbrug, eller om det kan genanvendes.

På nuværende tidspunkt afleveres plastik fx engangshandsker, papir og pap sammen med forbrændingseget affald, grunden til dette er at mængden ikke er ret stor, der er fx ikke større partier af plastik fra fx wrapballer.

Der kildesorteres på nuværende tidspunkt således at jern, kanyler, medicinglas, organisk affald og spraydåser afhændes kildesorteret.

Olie- og kemikalieaffald

Der opbevares olie og kemikalier på ejendommen. Affald håndteres efter Billund kommunes retningslinjer og bortskaffes til enten genbrugsstation eller godkendt aftager.

Affald fra veterinære lægemidler, hvis der er affald herfra, afleveres det på genbrugsplads.

Medicinrester og tom emballage afhændes til kommunens modtageordning for farligt affald.

Olietanke

Der findes følgende olietanke på ejendommen.

Olietank på 5.000 l fra 2007, tanken er en overjordisk tank placeret udendørs.

Olietank på 450 l fra 2010, tanken er en overjordisk tank placeret udendørs.

Olietank på 1200 l fra 2011, tanken er en overjordisk tank placeret indendørs.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Alle virksomheder, herunder landbrug, skal affaldssortere i 10 fraktioner.

Spildevand

Ansøger oplyser flg. vedr. spildevand:

Produktionen overholder alle gældende normer for håndtering af spildevand.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Dette fastsættes som vilkår.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Der stilles vilkår vedr. dette.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 40 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 32 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 2. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel" og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 2.

Resultatet af lugtberegningerne for Trøllundvej 11 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
Byzone	739 m	1.876 m
Samlet bebyggelse/ lokalplan	593 m	4.630 m
Enkeltbolig uden landbrugspligt	280 m	518 m

Tabel 3. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne er i forhold til alle kategorier baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Kommunens vurdering

Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, er geneafstanden til nærmeste bolig uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse/lokalplanlagt område overholdt.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for. Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Gyttegård golfbane, der ligger nord for ejendommen, er ikke lokalplanlagt. For at være omfattet af lugtgeneafstande, skulle golfbanen i en lokalplan være udlagt til *Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende*. Kommunens planafdeling har vurderet, at hvis Gyttegård golfbane skulle lokalplanlægges, ville den blive lokalplanlagt som *Rekreativt område* – en kategori, der ikke er omfattet af Husdyrbruglovens lugtgeneafstande. Golfbanen og tilhørende bygninger er derfor ikke omfattet af lugtgeneafstande.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 968 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, og om at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i miljøgodkendelsen.

Støj, rystelser og transport

Ansøger oplyser flg. vedr. støj, rystelser og transport:

Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Foderanlæg i foderlade

De fleste støjklender er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjklender:

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Højtryksrensere: 2 gange om ugen.

Foderanlæg: Dagligt

Flere af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrensere, foderanlæg. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter. Ligeledes er støjende aktiviteter fra det eksisterende anlæg af begrænset karakter. Størstedelen af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden.

Rystelser

Rystelser kan i visse tilfælde være til gene fra en virksomhed eller landbrug, afhængigt af, hvilke aktiviteter, der foretages, samt afstanden til de omkringboende naboer. For det konkrete husdyrbrug er der ikke aktiviteter, som i særlig grad skulle frembringe vibrationer, rystelser eller lavfrekvent støj. Da der er relativ stor afstand til naboer, vurderes det, at der ikke er risiko for væsentlige gener i den forbindelse.

Virksomheden vil overholde grænseværdier for Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt og internt miljø fra Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9, 1997 Tabel 1 og 2.

Beskrivelse af transport

Der er tre indkørsler til gårdanlægget fra offentlig vej som forgrener sig omkring de forskellige bygninger på ejendommen. Det vurderes at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen. Til arealerne inden for ca. 6 km anvendes der typisk gyllevogne, der laster ca. 25 tons. Til arealer længere væk anvendes lastbiler, der laster ca. 40 tons.

Det årlige antal transporter med gylle ændres ikke. Det forventes ikke at blive en udfordring da alle arealer er beliggende tæt på ejendommen samt at vejnettet omkring ejendommen er i forholdsvis god stand.

Transporterne af korn vil primært foregå i høst og jævnligt fra siloanlæg fra anden ejendom, mens øvrige fodertransporter vil være jævnt fordelt hen over året og typisk foregå inden for alm. arbejdstid.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Ejendommen ligger i et landområde, og de ejede arealer + hovedparten af de forpagtede arealer ligger samlet i landområdet. Det betyder, at gylle- og fodertransporter til og fra disse arealer foregår i landområde uden at berøre tæt beboede områder. Transporten af gylle til aftalearealer længere væk foregår med lastbil, som indgår naturligt i det samlede trafikbillede, uden at der vil være nævneværdige øgede gener for omgivelserne.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hyppeghed	Forskel i antallet af transporter
Lastbiltransporter					
Døde dyr	80	80	Indenfor normal arbejdstid	1 - 2 gange/uge	Uændret
Slagtesvin	85	85	Indenfor normal arbejdstid	1 – 2 gange/uge	Uændret
Avlsdyr	50	50	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	Uændret
Smågrise ud	5	5	Indenfor normal arbejdstid	Hvert kvartal	uændret
Foder, tilskudsfoder	25	25	Indenfor normal arbejdstid	2 gang i måneden	uændret
Gyllekørsler	200	200	Indenfor normal arbejdstid	I vinterhalvåret	uændret
Traktortransporter					
Gyllekørsler	210	210	Indenfor normal arbejdstid	I sæson	uændret
Korn	100	100	Indenfor normal arbejdstid	2 gange ugentligt	uændret

Det vurderes at gener af transporter vil være minimale på grund af anlæggets placering samt afstande til nabobeboelser. Hovedparten af transporter til og fra ejendommen vil foregå ad Trøllundvej. Ved kørsel med gylle vil der køres på vejene omkring anlægget, dette er i en meget begrænset periode forår og efterår når der bringes gylle ud på markerne.

Det samlede antal transporter til og fra anlægget vurderes ikke at påvirke omkringboende.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener, herunder i betragtning af afstanden til følsomme omgi-

velser. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁵ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Trøllundvej 11 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkluder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for indgreb stilles der vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden stilles der vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. støv, fluer og skadedyr:

Støvgener

Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet køres til ejendommen og læsses af i foderlade. Halm opbevares indendørs i foderladen.

Støv fra bedriftens interne transportere samt støv fra de forskellige transportere til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Det skyldes primært, at antallet af transportere ikke øges. Støvgener fra ejendommen vil kunne optræde i meget tørre perioder, afgrænset til forår og efterår når der køres til og fra arealerne i forbindelse med udkørsel af gylle. Ligeledes vil der i høst kunne opstå støvgener hvis der er meget tørt når der køres på grusbelagte arealer. Høst er ligeledes en begrænset periode.

Det vurderes at naboer til ejendommen ikke vil blive påvirket af støvgener, da der ikke køres på grusarealer direkte forbi naboer og omkringboende.

Samlet set vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabo-beboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med udvidelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive. Ligeledes er støvende aktiviteter fra det eksisterende anlæg af begrænset karakter.

---

⁵ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Desuden er det vigtigt, at der foretages biologisk bekæmpelse af fluer i gyllekanalerne i alle staldafsnit.

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi. Der anvendes rovfluer i staldene.

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1686 af 18/12/2018)

Der er indgået sikringsordning med Ewers skadedyr.

Det vurderes at der er taget de nødvendige forholdsregler for rotte- og skadedyrsbekæmpelse for hele anlægget.

Kommunens vurdering

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener fastsættes der vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der stilles krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning. Herudover stilles der krav vedrørende støvfrembringelse fra transport, og krav om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. Endelig stilles der krav om, at fluer skal bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser.

Lys

Ansøger oplyser flg. vedr. lys:

Lyset i staldene reguleres af ejer og ansatte, der vil kun være lys i staldene når der er driftspersonale til stede og når dyrene fodres

Udendørs belysning er sensorstyret.

Der er ikke opsat udendørs lamper på eksisterende anlæg der kan medføre lysgener for omkringboende, dette vurderes på baggrund af den forholdsvis store afstand til omkringliggende ejendomme.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen efter den ansøgte ændring fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener stilles der vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Ansøger oplyser flg. i forhold til landskab og planforhold:

Det eksisterende anlæg er indpasset i landskabet og fremstår harmonisk i forhold til størrelse, placering og farvevalg. Det vurderes på den baggrund at hele anlægget er indpasset i harmoni med landskabet omkring ejendommen.

Området ligger i landzonen og i kommuneplanen indenfor område "særligt værdifulde landbrugsområder", "Skovrejsningsområde" og "Bevaringsværdige landskaber".

Ejendommen er beliggende i et bølgende til storbakket morænelandskab. Agerlandskabet er præget af et intensivt agerlandbrug med relativt store markfelter, afgrænset af læhegn. Området rummer desuden spredt bevoksning og fritliggende gårde. Flere steder er gårdene lagt sammen til store landbrug.

Gårdanlægget er ikke placeret højt i landskabskurverne således det er synligt fra længere afstand. Desuden findes der spredt opvoksede læhegn og bevoksning omkring ejendommen i de naturlige markskel. Læhegnene er med til at bryde billedet i landskabet og vil til dels dække for anlægget set fra forskellige vinkler.

Det forventes ikke at der etableres ny beplantning i forbindelse med denne godkendelse.

Samlet set vurderes det at den eksisterende bebyggelse, ikke vil forringe de landskabelige værdier i området. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår i forhold til beliggenhed og planmæssige forhold. Det vurderes endvidere, at anlægget er afskærmet og tilpasset godt i landskabet.

Kommunens vurdering

Trøllundvej 11 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen 2021-2033 er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor - i henhold til kommuneplanens retningslinjer - landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser skal vægtes højt.

Ejendommen ligger inden for skovbyggelinje. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene, er undtaget fra bestemmelserne om, at der ikke må bebygges indenfor skovbyggelinjer, jf. § 17 i Naturbeskyttelsesloven⁶. Der bygges desuden ikke nyt i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Ejendommen ligger desuden inden for et område, som i kommuneplanen er udpeget som bevaringsværdigt landskab og skovrejsningsområde.

Det fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at bevaringsværdige landskaber som hovedregel skal friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri og anlæg tillæ-

---

⁶ LBK nr. 1392 af 04/10/2022. Lov om naturbeskyttelse, med senere ændringer

des, skal det ske ved, at placering, skala, orientering, farvevalg og arkitektur tilpasses det konkrete landskab. Hermed sikres, at landskabets karakter, herunder de geologiske, kulturhistoriske og oplevelsesmæssige værdier, ikke forringes. Ændringer i beplantning, terræn og arealanvendelse inden for bevaringsværdige landskaber skal så vidt muligt tilpasses landskabets karakter.

Det fremgår af retningslinjerne, at områder udpeget til skovrejsningsområder, skal beskyttes mod arealanvendelser og anlæg, der kan virke hindrende for skovtilplantning.

Udover ovennævnte, ligger ejendommen uden for udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, geologiske eller kulturhistoriske værdier. Ejendommen ligger heller ikke i områder, som, i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Der ændres ikke på eksisterende bygninger eller opføres nyt byggeri i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår om afskærmende beplantning langs den nordlige side af ejendommens anlæg. Der stilles i denne nye godkendelse vilkår om, at dette beplantningsbælte til stadighed skal vedligeholdes, så der er beplantning langs hele nordsiden af ejendommens bygningsmasse fra vest til øst.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte driftsændringer er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området og med det tiltænkte formål.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil ændre oplevelsen af landskabet.

Driftsforstyrrelser og uheld

Det er oplyst i ansøgningen, at der er følgende olietanke på ejendommen:
Olietank på 5.000 l fra 2007, tanken er en overjordisk tank placeret udendørs.
Olietank på 450 l fra 2010, tanken er en overjordisk tank placeret udendørs.
Olietank på 1200 l fra 2011, tanken er en overjordisk tank placeret indendørs.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for områder, der er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser, følsomme indvindingsområder og indsatsområde.

Olietanke skal drives efter gældende Olietankbekendtgørelse, som fastlægger reglerne for tankenes indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med, at reglerne overholdes, herunder at der er foretaget korrekt anmeldelse af ejendommens olietanke.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag udover oplag reguleret af Olietankbekendtgørelsen), stilles der vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Der stilles desuden vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51, at IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med, at reglerne overholdes.

Der stilles vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering. Der stilles derfor alene vilkår om opsyn ved pumpning af gylle.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 40 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
  - a) højmoser,
  - b) lobeliesøer,
  - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
  - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
  - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
  - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
  - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
  - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁷ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til Kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de krævede afstande er overholdt.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission fra stalde og lagre er på 3.788 kg N/år, hvilket er det samme som i nudriften. Meremissionen i forhold til driften for 8 år siden er 343 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i tabel 4, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, jf. bilag 5	Naturkategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning 8-års drift (Kg N/år)	Merbelastning Nudrift (Kg N/år)	Totalbelastning (Kg N/år)	Ruhed natur
1	1	4010 Våd hede	940	0	0	0,2	Bn
2	1	Hede	840	0	0	0,3	Mk
3	2	Hede	2.560	0	0	0,1	Mk
4	3	Hede	760	0	0	0,3	Mk
5	3	Overdrev	800	0	0	0,3	Bn
6	3	Mose	680	0	0	0,2	Mk
7	-	Sø	830	0	0	0,1	V
8	-	Sø	370	0,1	0	0,6	V
9	-	Sø	235	0,1	0	1,4	V

⁷ BEK nr. 1098 af 21/08/2023. Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

10	-	Sø	560	0	0	0,3	V
11	-	Sø	700	0	0	0,1	V

Tabel 4. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Mk = Blandet natur med middel bevoksning, Bn = Blandet natur med lav bevoksning, V = Vand.

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er "Landbrug". Billund kommune finder, at de anvendte ruheder er det mest korrekte grundlag.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Det er oplyst i ansøgningen, at der ikke er kumulation med ammoniakdeposition fra andre husdyrbrug.

Kommunen kan konstatere, at der ikke er andre husdyrbrug, der bidrager med ammoniakdeposition i kategori 1-naturpunkterne. Det vil sige, at den totale ammoniakdeposition som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og læger) til disse naturarealer maksimalt må være 0,7 kg N/ha/år, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 4.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i det nærmeste kategori 2-naturareal, en hede større end 10 ha, øst for ejendommen, jf. tabel 4. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 28 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/ha/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 4.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer, som har betydning for ammoniaktabet til omgivelserne, bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 900 m. Området dækker et areal på 626 ha, og er udpeget for at beskytte og bevare en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Som det fremgår af det foregående afsnit, overholder det ansøgte projekt det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for kategori 1-natur.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Trøllundvej 11 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Om Kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan desuden i særlige tilfælde stille vilkår til den maksimale deposition, jf. § 43, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til en række kategori 3-naturpunkter, jf. tabel 4. Disse naturarealer er vist i bilag 5 som punkt 4-6.

Da merdepositionen i forhold til 8-års driften på de nævnte naturarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger ingen § 3 registrerede engarealer i relevant afstand fra ejendommen.

Der ligger en række småsøer, omfattet af beskyttelsen i Naturbeskyttelseslovens § 3, i området. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kommunen har beregnet en merdeposition til de nærmeste søer på mellem 0,0 og 0,1 kg N/ha/år.

Hovedparten af næringsstofftilførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrbrugloven. Husdyrbruglovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransålalger samt brunvandede søer og vandhuller.

Kommunen vurderer, at søerne ikke tilhører disse kategorier. Det er desuden kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak. En merdeposition på 0,1 kg N/ha/år vurderes ikke at ville give anledning til tilstandsændringer på søen.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da det ansøgte projekt overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative naturområder i området omkring ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af naturen som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget.

På ovenstående baggrund er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12⁸ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller uden for.

Bilag IV-arter, der kan forekomme i området, vurderes at være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd-, brun og langøret flagermus, samt birkemus, odder og ulv. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Kommunens vurdering

Der er registreret stor vandsalamander og birkemus i området.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, søer eller øvrige naturarealer, ligesom driften af husdyrbruget ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb, søer eller øvrige naturarealer.

Det ansøgte projekt vil ikke medføre nedrivning af gamle bygninger eller fældning af træer, der måtte være levested for flagermus.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder. Vurderingen er baseret på baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁹, og da anlægget ikke

---

⁸ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

⁹ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning

direkte eller indirekte via ammoniakdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Ansøger skriver bl.a. flg. vedr. BAT:

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/teknologier indenfor staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Valg af staldsystemer

Størstedelen af produktionsarealet er indrettet med delvis spaltegulv, hvilket har en lavere ammoniakfordampning end drænet gulv og spalter.

Valg af miljøteknologi

Der er monteret teltoverdækning på de to gyllebeholdere.

Renovering af eksisterende stalde

Der er ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for den 8-årige periode, hvorefter kommunalbestyrelsen skal foretage den første regelmæssige revurdering af det miljøgodkendte. Årsagen hertil er, at staldene er velfungerende.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget på Trøllundvej 11 er et IE-husdyrbrug og er således omfattet af ovennævnte BAT-krav. I ovenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget er der i de enkelte afsnit redegjort for BAT-krav, der er implementeret som bestemmelser i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, herunder krav vedrørende ammoniakemissioner. Den beregnede BAT-emissionsgrænse er opfyldt.

I forhold til de øvrige BAT-krav, jf. ovennævnte referencer, er der i skemaet i bilag 4 foretaget en systematisk vurdering af, om husdyrbruget i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår og ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT i miljøkonsekvensrapporten - træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Denne miljøgodkendelse er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 4, bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal kunne redegøre for, at indretning og drift af det samlede husdyrbrug er i overensstemmelse med de oplyste teknikker i bilag 4.

Ophør

I tilfælde af ophør af produktionen oplyser ansøger flg.:

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og rengjort.

Trøllundvej 11 er fremadrettet et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 520 af 01/05/2019) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. På baggrund af driftsherrens oplæg vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår. Dette er i overensstemmelse med krav om vilkårsstillelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43, stk. 1, nr. 12.

Ved ophør af aktiviteter på husdyrbruget finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord desuden anvendelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 58, stk. 1. I § 58 er det defineret, hvad der forstås ved ophør. Af § 58, stk. 3, fremgår bl.a., at husdyrbrug senest 4 uger efter driftsophør skal anmelde dette til tilsynsmyndigheden med oplæg til en vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord.

Da disse krav reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse.

Alternative muligheder

Ansøger oplyser flg. vedr. alternative muligheder:

Hvis der ikke gives godkendelse til det ansøgte, vil produktionen på ejendommen fortsætte efter gældende miljøgodkendelse. Dette vil medføre at beregningerne af emissionerne fra anlægget fortsat vil være efter gammel lovgivning og ikke efter nyeste opdaterede viden.

Hvis der ikke meddeles godkendelse, vil ejendommen fremadrettet være begrænset i at udvikle effektivitet i staldene grundet krav til godkendt antal dyr og ikke godkendt produktionsareal, som godkendelser gives efter i nugældende lovgivning.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit C og D, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16 a, stk. 2, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, herunder væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der med de fastsatte vilkår kan meddeles godkendelse til fortsat drift af husdyrbruget med de ansøgte ændringer, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne sårbarhed og kvalitet, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.
- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.
- Produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt.
- Affaldsfrembringelse undgås, og affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.
- Der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.
- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Det vurderes desuden, ud fra de ovenstående beskrivelser og vurderinger samt ansøgers øvrige oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, at det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på flg. punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer.

Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan
- Bilag 3. Produktionsarealer
- Bilag 4. BAT-skema
- Bilag 5. Registreret natur omkring ejendommen